

Maankuivatustoiminta ja sen kehittämistarpeet

Salaojateknikoiden neuvottelupäivät 4-5.12.2008, Eerikkilä
Ville Keskisarja, maa- ja metsätalousministeriö

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ

In English På svenska

[/ Ministeriö / Tiedotteet / 081203_ravinnekuormitus](#)

Torstai 4.12.2008

Ministeriö

- [Avainhenkilöt](#)
- [Arvot, visio ja toiminta-ajatus](#)
- [Talous](#)
- [Vuosikertomus](#)
- [Avoimet virat ja tehtävät](#)
- [Uutiskirjeet](#)
- [Kuvapankki](#)
- [Tiedotteet](#)
 - [Tiedotearkisto](#)
- [Kansainväliset asiat](#)
- [Erityistilanteet](#)
- [Vireillä](#)
- [Organisaatio](#)
- [Rekisterit](#)
- [Tarjouspyynnöt](#)
- [Arvioinnit](#)
- [Lausunnolla](#)

[Tekstin koko](#) [Tulosta](#)
Muulla palvelussamme
 Työryhmän
 loppuraportti [PDF,350 KB]

■ Työryhmä esittää maatalouden ravinnekuormituksen vähentämishjelmaa

Helsinki 3.12.2008

Maa- ja metsätalousministeriön työryhmä esittää maatalouden ravinnekuormituksen vähentämishjelmaa. Ympäristötukea kohdennettaisiin herkille alueille, ravinnekuormituksen hallintaa kehitettäisiin maatiloilla ja tutkimusta suunnattaisiin ravinnekuormituksen vähentämisen ratkaisukeinoihin. Työryhmä jätti mietintönsä tänään maa- ja metsätalousministeri Sirkka-Liisa Anttilalle.

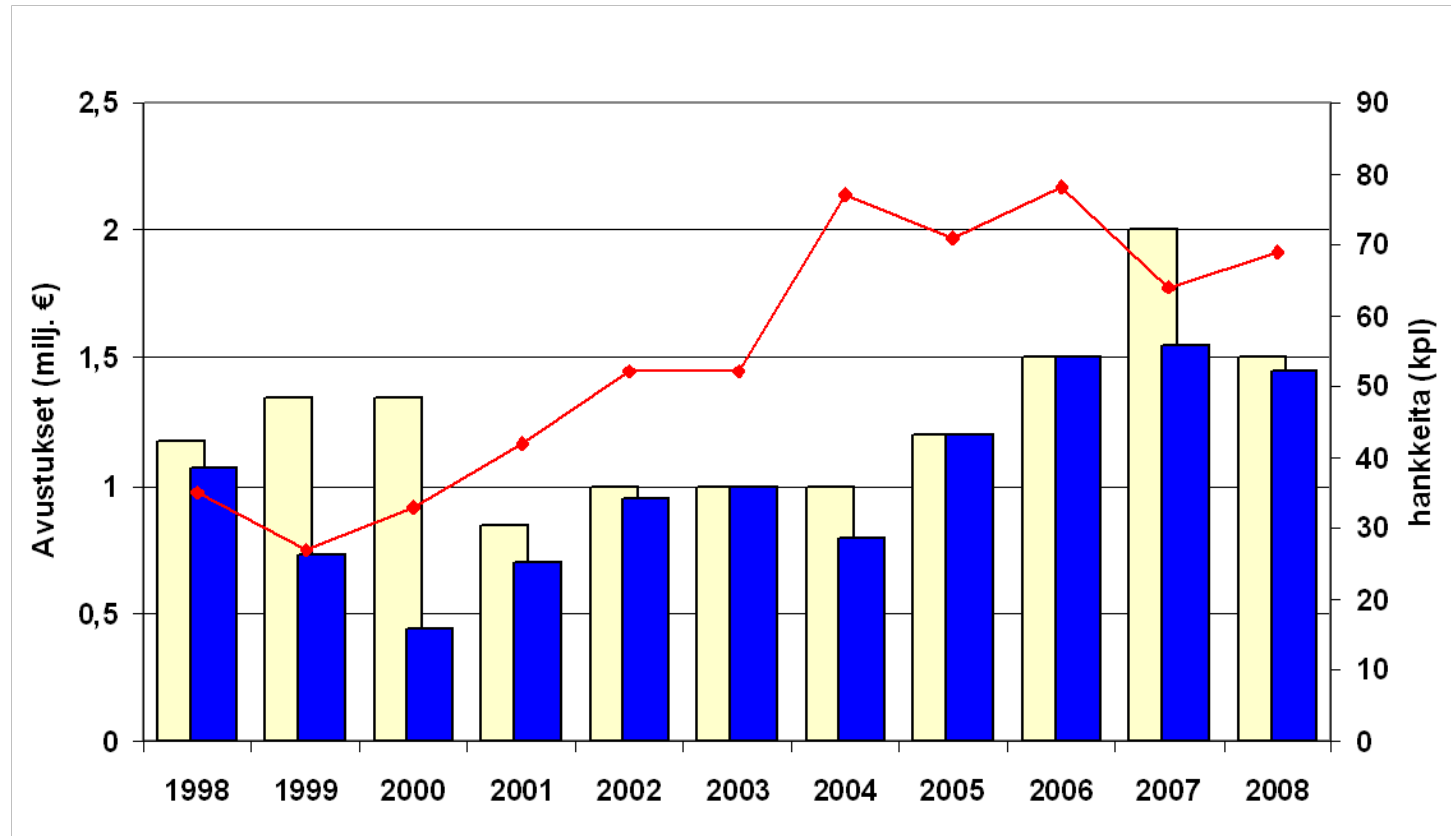
Ravinnekuormitus on viime vuosina vähentynyt merkittävästi, mutta vähennysten vaikutukset näkyvät luonnossa viiveellä. Lisäksi vähenemä ei ole riittävästi kohdistunut ympäristövaikutusten kannalta kriittisimpiin kohteisiin. Työryhmä on tarkastellut yhteiskunnallisen keskustelun ja tutkimusaineiston pohjalta maatalouden ravinnekuormitusta ja nykyistä ympäristöohjausta. Työryhmä esittää uusia toimenpiteitä, jotta vesiensuojelun tavoitteisiin voidaan vastata nykyistä tehokkaammin.

Työryhmän mielestä ravinnetaseen seuranta tulee heti nostaa keskeiseksi perustoimenpiteeksi ravinnekuormituksen hallinnassa maatiloilla. Ravinnetaseen aktiivisella seurannalla ja lannoitekäytön optimoinnilla alennetaan ravinnehuuhtoumaa pitkällä aikavälillä.

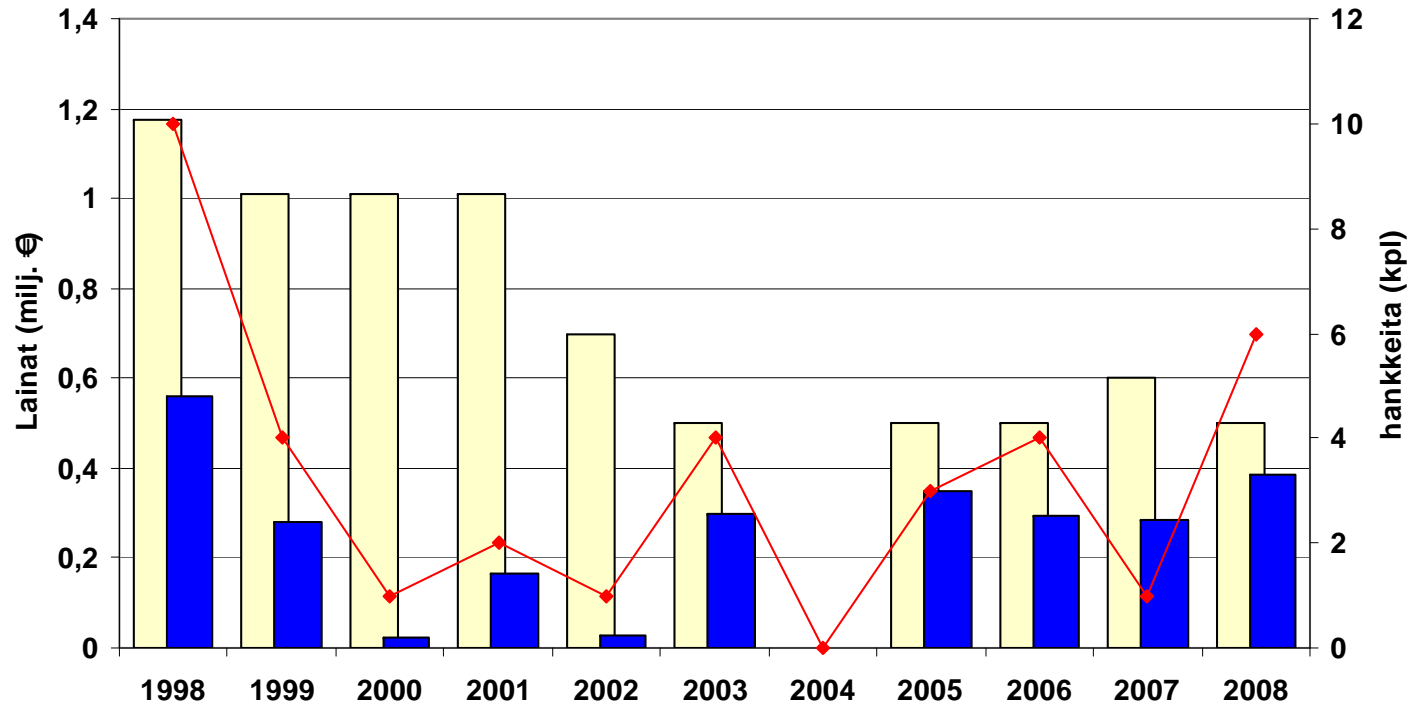
Työryhmä kehittäisi mahdollisimman nopeasti ravinnekuormituksen alentamiseen tarjouskilpailumallin luonnonarvokaupan tapaan. Mallilla voitaisiin kohdistaa toimenpiteet juuri niille peltolohkoille,

Peruskuivatusavustukset

Peruskuivatuslainat

Peruskuivatusavustukset ja –lainat

- vuosi ka. / TE-keskus

TE-keskus	Lkm	Avustus (€)	Laina (€)	Tukiosuus
Uusimaa	3	13 000		43
Varsinais-Suomi	18	234 000		36
Satakunta	7	97 000	57 000	41
Häme	2	19 000		45
Pirkanmaa	3	45 000		50
Kaakkois-Suomi	3	50 000		51
Etelä-Savo	0	0		
Pohjois-Savo	2	34 000		50
Pohjois-Karjala	2	39 000		50
Keski-Suomi	1	12 000		
Etelä-Pohjanmaa	10	187 000	144 000	48
Pohjanmaa	6	199 000	159 000	44
Pohjois-Pohjanmaa	5	258 000	80 000	50
Kainuu	0			
Lappi	1	5 000		

Hankkeita 1998 – 2008 noin 600

- 2/3 perkaushankkeita ja 1/3 putkitushankkeita
- joitakin pengerrys- ja pumppaushankkeita

Peruskuivatuksen toimijat

Maa- ja metsätalousministeriö

- ohjeistus
- varojen "hankinta"

Työvoima- ja elinkeinokeskukset (TE-keskukset)

- rahoituspäätös
- osakastyön valvonta
- osakastyön maksatus

Suomen ympäristökeskus

- tekninen kehitys
- laatuohjeistus

Alueelliset ympäristökeskukset

- mahdollinen suunnittelija
- ojitustoimitukset
- lausunto ympäristötekijöistä
- valtiontyön toimeenpanija

Yksityiset suunnittelijat

- suunnitelmien laadinta

Valuma-alueen vesistötoimenpiteiden tuet

Maatalouden ympäristötuki

- ei- tuotannolliset investoinnit: kosteikon perustaminen, ym.
- erityistuet: kosteikon hoito, valumavesien käsittely, ym.
- yleissuunnittelu

Maatalouden rakennetuki

- peltosalaoituksen investointituki

Peruskuivatusavustukset ja –lainat

Vesistötoimenpiteiden tuki

- tulva ym. vaaran vähentäminen, valtion toimenpiteiden kunnostus, monipuolisen käytön ja hoidon edistäminen
- *suunnittelumäärärahat ja YM kunnostushankkeet*

Kestävän metsätalouden rahoituslaki

Kalataloudelliset kunnostusmäärärahat ja edistämisvarat

Uittosäntöjen kumoamisvarat

Uusjakojen tukeminen

Maankuivatustoiminnan kehittäminen

Haasteita

- Maatalouden rakennemuutos
 - tilojen määrä on vähentynyt ja tilakoko kasvanut
 - vuokratilojen määrä on kasvanut
- Maatalousalueiden merkityksen monipuolistuminen
 - monialaistuminen
 - luonto- ja virkistysarvojen nousu, vesien tilan tavoitteet
 - bioenergian kysynnän kasvu
- Ilmastonmuutos
 - kuivatustarve kasvussa; kesäsateet kuivatuksen mitoitusperusteeksi?
 - kastelutarpeen kasvu pitkien kuivakausien varalle?
- Osaamisen ja resurssien turvaaminen

Perattujen purojen kunnostus- ja hoito

Monitavoitteinen uoma

- Tulvatasanne ja alivesiuoma
- Loivat luiskat, suojakasvillisuus
- Uomien suoristamisen välttäminen
- Virtaama- ja syvyysvaihteluita
- Suoja- ja kutualueita kaloille ja ravuille

Maankuivatustoiminnan kehittäminen

- Selvitys maa- ja metsätalousalueiden vesitaloudellisten toimenpiteiden tukemisen linjauksista, yhteistyössä MMM/YLO, MMM/MEO, MMM/MAO, SYKE ja AYK:t
- Tavoitteena yhtenäistää tukemisen periaatteita ja yksinkertaistaa menettelyjä
- Sisältö
 - Kuivatustoiminnan merkitys
 - Toimintaa ohjaavat säädökset
 - Maankuivatustoiminta
 - Toimintaympäristön muutokset
 - Maankuivatustoiminnan tukeminen
 - Haasteet ja kehittämistarpeita

Maankuivatustoiminnan kehittämistarpeita

- Hankkeiden valvonnan, ylläpidon ja kuivatusyhtiöiden toiminnan ajanmukaistaminen
 - Työnaikainen ja kunnossapidon valvonta
 - Ojitusyhtiöiden ohjaus, koulutus ja kunnossapito-ohjeet
- Ympäristökeskusten maankuivatukseen liittyvien tehtävien palvelutason määrittely ja kehittäminen
 - Ojitustoimitukset, peruskuivatussuunnitteluosaaminen
- Maankuivatushankkeissa tarvittavan osaamisen varmistaminen
 - Koulutus, neuvonta
- Viranomaisten yhteistyön parantaminen
 - Ympäristökeskukset, maatalous- ja kalatalousviranomaiset
- Toiminnan tavoitteiden selkeyttäminen ja yhtenäistäminen
- Integrointi VPD:n ja tulvadirektiivin mukaiseen suunnitteluun ja tavoitteisiin
- Eri tukimuotojen kriteerien ja periaatteiden yhtenäistäminen
- Säädösten tarkistamistarve

Vesistöalueen yhteensovitettu hoito

Maa- ja metsätalous

Vesienhoidon suunnittelu

Maa- ja metsätalouden tavoitteet

Vesienhoidon tavoitteet

Muut tavoitteet

- Kiinteistörakenne / Maankäyttö
- Kalatalous
- Vesivarojen käyttö
- Maaperän suojelu
- jne.

Tulvariskien hallinnan tavoitteet

Tulvariskien hallinnan suunnittelu